

**R. P. Ildephonsi Peñafiel E' Societate Jesu, Quondam In
Cusquensi Collegio Sacrae Theologiae Primarij
Antecessoris ... Theologia Scholastica Naturalis**

Peñafiel, Alonso

Lugduni, M.DC.LXXIIX.

Sect. 1. Sententiæ adversariorum proponuntur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95892](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95892)

inferiorum sunt conclusiones, sed præmissæ sunt priores cognitione, quam conclusiones: ergo cognitio entis, & substantiæ præcedunt cognitionem inferiorum.

9 Tādē priora sunt inesse cognoscibilis principia complexa vniuersalia, & particularia in Theologia naturali ceteris conclusionibus, & cognitionibus eiusdē: probatur sic, quia hæc veritates sunt à quibus dependet omnis cognitio scientifica, cum principia sint ratio formalis propter quam ceterarum cognitionum, sed ratio formalis propter quam petit necessario, vt sit obiectum prius cognitum, quam illud quod ab eo dependet: ergo principia sunt priora cognitione.

10 Declaratur amplius quia principia complexa non sunt rationes formales ex parte intellectus, sed ex parte obiecti cogniti, cum autem obiecta quæ debent cognosci propter illam non sint per se nota cognoscentibus, non potest in eis esse ratio assentiendi, vel immediata connectio terminorum vel veritas rei cum se ipso, quia hæc non videtur ab intellectu immediate, & ideo necessaria est alia ratio, in qua detur assensus scientificus: hæc autem ratio sunt principia complexa; ergo necessario debet præsupponi cognita quia impossibile est, vt moveatur, & attrahatur intellectus ad assensum propter aliquam rem, seu medium assentiendi, & quod tale medium non cognoscatur ab intellectu, intellectus enim solum movetur media cognitione, sicut in voluntate fieri non potest, vt aliquod obiectum, vel bonitas eius voluntatem moveat ad appetendum aliud quin præcognoscatur tale obiectum movens, ergo multo magis necessarium est in intellectu, vt medium quod intellectum movet ad assensum sic præcognitum ab illo.

11 Dices non esse necessarium vt principia præcognoscantur vt quod, sed sufficere præcognosci, vt quod.

Sed contra, & interrogo, an cognosci, vt quod sit verè cognosci, ita vt intellectus assentiatur, ita esse sicut necesse est, ad motivum assentiendi conclusioni, nam si hoc non est verè cognosci, instat ratio facta, quod impossibile sit talem rationem esse motivum indicans, & trahens intellectum ad assensum si non ante cognoscatur, si autem cognoscatur verè, & propriè principium falso dicitur, non esse obiectum quodcum in se terminet cognitionem mentis, & hoc sit cognosci vt quod.

12 Tandem quia intellectus non assentitur media Theologia naturali veritatibus, quæ sunt materialia obiecta tanquam sibi per se notis ex cognitione terminorum, quia intellectus non videt terminos pro vt in se sunt: ergo necesse est vt in aliquo medio cognoscat connectionem eorum, quod medium non est nisi principium: vnde necesse est vt intellectus propriè, & in se cognoscat tale medium, seu principium verè applicari tali obiecto vel materiæ, & habere proprietatem necessariam, vt reddat illud obiectum infallibiliter, & evidenter cognoscibile; hoc autem nihil aliud est, quam debere cognosci ipsum principium esse in se infallibile, esseque, quasi formam cadentem in tale obiectum, seu informantem illud, vt materiam, vnde evidenter colligitur debere cognosci, vt quod.

QVÆSTIO V.

Quod sit obiectum formale Theologiæ naturalis.

IN hac quæstione non quæritur, quid sit obiectum formale propter quod, quia licet in logica 9. 2. de principiis late probatum manet, obiectum formale propter quod cuiuscumque scientiæ sunt principia illius, vnde principia Theologiæ naturalis erunt obiectum formale propter quod huius scientiæ, solum enim quæritur hic quod sit obiectum formale motivum sub quo, & terminativum metaphysicæ.

SECTIO I.

Sententiæ Adversariorum proponuntur.

PRIMA opinio asserit abstractionem à materia omnino esse obiectum formale sub quo huius scientiæ, sic omnes Thomistæ quibus consentit P. Suarez in metaphysica, licet negaverit esse obiectum formale propter quod disp. 1. sect. 2. num. 12. in fine, qui suam sententiam his verbis probat.

Primo, nam cum scientiæ sint de rebus ipsis, sintque maxime speculativæ, ideoque abstractione utantur vt constituent obiectum scibile de quo possint demonstrationes in fieri recte ex diverso modo abstractionis intelligitur variari obiectum scibile vt sic, & ideo hæc abstractio est ratio formalis sub qua in esse scibilis.

Secundo quia res eo sunt perfectius intelligibiles, quo magis abstrahunt à materia, & similiter cognitio, quæ est de obiecto immaterialiori, & abstractiori eo est certior, & ideo ex diverso gradu abstractionis recte consideratur varietas obiectorum scibilium, & scientiarum.

Secunda scientia est eorum, qui dicunt rationem formalem sub qua scientiæ esse illuminationem seu illustrationem refusam ab habitu in obiectum materiale, & idem dicunt de obiecto formali fidei, id est esse illuminatum à lumine ipsius ita vt nihil aliud sit quam obiectum materiale esse sub lumine fidei, sic Aragon. 2. 2. q. 1. art. 1. Banez, Albertus Magnus. qq. ex parte consentit P. Molina. 1. de quasi. 1. art. 3. disp. 2. & probatur sic.

Primo quia obiectum formale intellectus scientificæ tendentis in obiectum materiale est res evidens, sed non potest esse talis nisi illuminetur à claritate, & evidenti scientiæ; ergo talis illuminatio refusa in obiectum erit ratio formalis, maior sic patet quia in hoc distinguitur scientia à fide, & ab opinione, quia illa tendit in obiectum evidens, hæc vero in obscurum.

Secundo quia illud quod est distinctivum scientiæ à quolibet alio est ratio formalis illius, sed per illuminationem ab evidenti scientiæ distinguitur scientia à quolibet habitu, in quo non potest dari evidentiæ, & claritatis illuminatio; ergo.

SECTIO